Lietas Nr. A420376714
Lietas arhīva Nr. A42-03767-14/3

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014.gada 18.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Višķere

saskaņā ar Patvēruma likuma 31.panta otro daļu rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc A. M. (A. *M.*) pieteikuma par pienākuma uzlikšanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Patvēruma lietu nodaļai izdot labvēlīgu administratīvu aktu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldē 2014.gada 26.martā saņemts Bangladešas Tautas Republikas (*turpmāk – Bangladeša*) pilsoņa A. M. (*turpmāk – pieteicējs*) iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā.

Iesniegumā pieteicējs skaidrojis, ka 2013.gada 21.februārī viņš kopā ar diviem draugiem, /pers.H/un */pers.R/*, pastaigājies pa tirgu Kumilla pilsētā. Ap plkst.20.00 netālu no tirgus pa ceļam uz mājām viņi satikuši divus pazīstamus vīriešus /pers.L/un */pers.M/*. Viņu starpā sācies kautiņš. Viņi situši viens otru ar rokām, bet jau vēlāk ar koka nūjām. Pieteicēja draugs /pers.H/iesitis /pers.L/ar nūju pa galvu, kā rezultātā /pers.R/sākusies asiņošana. Pieteicējs ar draugiem no notikuma vietas aizbēguši. Uz notikuma vietu izsaukta ātrā medicīniskā palīdzība, kura aizvedusi /pers.R/uz slimnīcu, taču tur viņš nomiris.

Pieteicējs norādījis, ka lūdz patvērumu, jo baidās, ka savā izcelsmes valstī varētu tikt apsūdzēts slepkavībā, kuru pieteicējs nav izdarījis. Pieteicējs arī norādījis, ka par slepkavību var tikt piespriests nāves sods.

[2] Ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (*turpmāk – Pārvalde*) Patvērumu lietu nodaļas 2014.gada 8.augusta lēmumu Nr.24/BD-1090/153 (*turpmāk – Lēmums*) pieteicējam atteikts piešķirt bēgļa un alternatīvo statusu Latvijas Republikā. Lēmums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicēja lūgums piešķirt bēgļa statusu ir noraidāms, jo:

[2.1.1] Pieteicējs nav sniedzis informāciju par to, ka savā valstī būtu saskāries ar kādām problēmām vai vajāšanu, kas saistīta ar viņa rasi, tautību, reliģiju, politiskajiem uzskatiem vai piederību kādai sociālai grupai.

[2.1.2] Pieteicēja izklāstītā informācija satur pretrunas, un, ņemot vērā, ka pieteicējs pēc minētajiem notikumiem 2013.gada februāra nogalē vēl gandrīz gadu uzturējies Bangladešā, Pārvalde kritiski vērtē viņa sniegtās informācijas ticamību kopumā.

[2.2] Pieteicēja lūgums piešķirt alternatīvo statusu ir noraidāms, jo:

[2.2.1] Pārrunās pieteicējs norādījis, ka viņam var tikt piespriests nāvessods, ja tiesa atzīs, ka cietušais nomiris no viņa sitiena, vai 5-6 gadus ilgs cietumsods, ja tiesa konstatēs, ka cietušais nav miris no viņa sitiena, savukārt Pārvalde, iepazīstoties ar Bangladešas Soda kodeksu, secina, ka par nāves izraisīšanu darbības rezultātā, kura veikta apzinoties, ka tā var izraisīt nāvi, bet bez apzināta nodoma izraisīt nāvi vai ievainojumu, kura rezultātā var iestāties nāve, personai var tikt piespriests cietumsods, kas var sasniegt 10 gadus vai naudas sods. Līdz ar to, nav pamata uzskatīt, ka pieteicējam Bangladešā draudētu nesamērīgs sods, necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana Patvēruma likuma 24.panta 2.punkta izpratnē.

[2.2.2] Šobrīd Bangladešā nenotiek starptautiski vai iekšēji bruņoti konflikti, kas radītu smagus un individuālus draudus civiliedzīvotāju dzīvībai un veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ?.

[2.2.3] Ņemot vērā, pieteicēja norādīto ceļošanas maršrutu *(Bangladešā - Itālija - Norvēģija - Latvija —plānotais galamērķis Spānija),* Pārvaldes Patvēruma lietu nodaļai ir pamats uzskatīt, ka pieteicējs cenšas ļaunprātīgi izmantot patvēruma procedūru, lai novilcinātu atgriešanos izcelsmes valstī. Pārvaldes ieskatā pieteicējs kopumā patvēruma procedūras ietvaros ir sniedzis maz ticamu un kritiski vērtējamu informāciju par piedzīvoto Bangladešā, iespējams, slēpjot patieso izceļošanas mērķi. Turklāt, pieteicējs noliedz pirkstu nospiedumu sakritību *Eurodac* datu bāzē ar 2007.gadā reģistrētiem pirkstu nospiedumiem Grieķijā.

[2.2.4] Pārvalde nesaskata objektīvu iemeslu, kādēļ pieteicējs nav pieprasījis patvērumu uzreiz pēc ieceļošanas Eiropas Savienības teritorijā *(2013.gada 15.decembrī),* bet gan iesniegumu iesniedzis tikai pēc aizturēšanas lidostā "Rīga" *(2014.gada 18.martā),* kad patvēruma meklētājs centās izceļot no Latvijas uz Spāniju tranzītā caur Somiju. Pārvaldes Patvēruma lietu nodaļas ieskatā ir maz ticams, ka pieteicēja izceļošana no Bangladešas ir bijusi saistīta ar izvairīšanos no cietumsoda, ņemot vērā, ka ieteicējs ir uzturējies Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijā ilgāk par vienu gadu, neiesniedzot patvēruma iesniegumu. Līdz ar to ir apšaubāma pieteicēja nepieciešamība pēc starptautiskās aizsardzības.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs 2014.gada 3.oktobrī vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atcelt Pārvaldes Lēmumu un izdot pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru pieteicējam tiktu piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss.

Pieteikums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicējs atradies neērtā situācijā un nav drošs par to, ko teicis, tāpēc atsakās no visa iepriekš patvēruma procedūras laikā teiktā. Pieteicējs norāda, ka intervija un viņa patvēruma pieprasīšanas stāsts par kautiņu ticis safabricēts.

[3.2] Pieteicējs norāda, ka ir bihārietis un dzīvo Bangladešā bez pilsonības. Gan Grieķijā, gan Latvijā pieteicējs uzrādījis viltotu Bangladešas pasi. Tas viņam bijis izdevīgi, jo pieteicējs prot gan rakstīt, gan lasīt, gan runāt bengāliešu valodā.

[4] Tiesā saņemtajos rakstveida paskaidrojumos, Pārvalde pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem. Pārvalde papildus norāda, ka, ņemot vērā, ka pieteicējs sniedzis atšķirīgu informāciju, uzskatāms, ka viņš nav persona, kurai var uzticēties.

[5] 2014.gada 17.decembrī tiesā saņemti pieteicēja pieteikuma papildinājumi. Kaut arī šie papildinājumi iesniegti pēc tiesas noteiktā termiņa papildu paskaidrojumu vai papildinājumu sniegšanai (proti, pēc 2014.gada 4.decembra), tiesa, ņemot vērā, ka patvēruma lietas tiek skatītas tiesā vienā instancē, atzīst par iespējamu vērtēt arī pieteicēja papildinājumos norādīto informāciju.

Pieteikuma papildinājumos pieteicējs norādījis, ka nepatiesu informāciju par sevi sākotnēji sniedzis baiļu dēļ, proti, viņš esot baidījies, ka, uzzinot, ka viņš ir bihārietis, patvērumu viņam nepiešķirs. Tādēļ sākotnēji esot stāstījis, ka ir Bangladešas pilsonis, lai arī patiesībā Bangladešas pilsonis viņš nav. Bihārieši Bangladešā tiekot diskriminēti, pret viņiem esot naidīga attieksme un viņiem neesot iespējams iegūt pilsonību.

Pieteikuma papildinājumos pieteicējs arī norādījis, ka stāsts par kautiņu tomēr esot bijis patiess, un kautiņa iemesls esot bijis tieši tas, ka viņš ir bihārietis, jo abi bengāļu tautības vīrieši, ar kuriem kautiņš bijis, pirms tam esot izteikuši nicīgas piezīmes par pieteicēju, viņa draugiem un viņa drauga meiteni, kura arī esot bihāriete. Pieteicējs uzskata, ka, tā kā viņš ir apsūdzēts slepkavībā, kaut arī viņš nebija tas, kurš raidīja nāvi izraisošo sitienu, attiecībā pret viņu kā bihārieti noteikti tikšot piemērots vissmagākais soda mērs, proti, nāves sods. Pieteicējs to uzskata par vajāšanu.

[6] Patvēruma likuma 31.panta otrās daļas otrais teikums noteic, ka lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteikumu par lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar šā likuma 20.panta pirmo daļu un 23.panta pirmo daļu, tiesa var izskatīt rakstveida procesā, ja tā atzīst, ka lietā esošie pierādījumi ir pietiekami, lai šo lietu izspriestu.

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka lietā esošie materiāli ir pietiekoši, lai lietu izskatītu rakstveida procesā. Ievērojot minēto, tiesa izskata lietu rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, rakstveida procesā izvērtējot procesa dalībnieku lietā sniegtos rakstveida paskaidrojumus kopsakarā ar lietas materiāliem un lietā esošajiem pierādījumiem, atzīst, ka pieteikums ir noraidāms turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[8] Izskatāmajā lietā pieteikums ir par labvēlīga administratīvā akta izdošanu - par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu. Izskatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai ir jāpārbauda, vai pastāv priekšnoteikumi labvēlīga administratīva akta izdošanai.

[9] Patvēruma likuma 20.panta pirmā daļa noteic, ka uz bēgļa statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kurš, pamatoti baidoties no vajāšanas sakarā ar viņa rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem, atrodas ārpus savas izcelsmes valsts, un nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt savas izcelsmes valsts aizsardzību un uz kuru neattiecas šā likuma 27.panta nosacījumi.

Tātad, lai atzītu, ka personai ir tiesības uz bēgļa statusu, tiesai ir jākonstatē, ka:

1) persona ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kurš atrodas ārpus savas izcelsmes valsts;
2) persona baidās no vajāšanas;
3) vajāšana ir saistīta ar personas rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņas politiskajiem uzskatiem;
4) personas bailes no vajāšanas ir pamatotas;
5) persona nespēj vai baiļu dēļ nevēlas pieņemt savas izcelsmes valsts aizsardzību;
6) uz personu neattiecas Patvēruma likuma 27.panta nosacījumi.

[10] Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs ir trešās valsts piederīgais vai bezvalstnieks, kurš atrodas ārpus savas izcelsmes valsts.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka tā iemesla dēļ, ka pieteicējs nevar uzrādīt nekādus personību apliecinošus dokumentus, un ir sniedzis pretrunīgu, līdz ar to apšaubāmi ticamu informāciju par sevi, tiesas ieskatā, nav iespējams ar pietiekamu pārliecību konstatēt, vai viņš tiešām ir bihārietis bez Bangladešas pilsonības vai tomēr bengālis - Bangladešas pilsonis. Minētais pamatojams ar to, ka saskaņā ar Patvēruma likuma 16.panta ceturtās daļas normām patvēruma meklētāja paskaidrojumi ir vērtējami kā pietiekams apliecinājums viņa stāstītā patiesumam tad, ja patvēruma meklētājs ir sniedzis visu savā rīcībā esošo informāciju, sniegtā informācija ir saskanīga, tajā nav pretrunu un tā atbilst informācijai, kāda gūstama par attiecīgo valsti. Konkrētajā gadījumā patvēruma meklētājs vairākkārt ir sniedzis pretrunīgu informāciju, piemēram, sākotnēji iestādē norādot, ka ir Bengālijas pilsonis, pēc tam norādot, ka ir bihārietis bez Bengālijas pilsonības, tad sākotnēji stāstot, ka patvērums nepieciešams tādēļ, ka Bangladešā bijis iesaistīts kautiņā, kura rezultātā gāja bojā cilvēks, un pret pieteicēju tika izvirzītas apsūdzības slepkavībā, pēc tam tiesai viņš norādīja, ka stāsts par kautiņu ir izdomājums, bet tad atkal pieteikuma papildinājumos uzsvēra, ka kautiņš tomēr bijis. Pieteicēja pieteikuma papildinājumos norādītais apgalvojums, ka pretrunīgo informāciju sniedzis baiļu dēļ, tiesas ieskatā, ir vērtējams kritiski, jo tiesa nesaskata nekādu objektīvu pamatu, kāpēc pieteicējam būtu bijis jābaidās Latvijas iestādēm un tiesai jau sākotnēji sniegt pilnīgu un patiesu informāciju. Līdz ar to šādos apstākļos tiesa pieteicēja teiktajam nepiešķir ticamību.

Vienlaikus ir konstatējams, ka pieteicēja izcelsmes valsts ir Bangladeša (saskaņā ar Patvēruma likuma 1.panta 4.punktu personas valstspiederības valsts vai bezvalstnieka agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts ir uzskatāma par šīs personas izcelsmes valsti). Proti, pat ja pieteicējs nav Bangladešas pilsonis, pieteicējs ir norādījis, ka Bangladeša bijusi viņa agrākā pastāvīgās dzīvesvietas valsts (pirms viņš izceļojis no Bangladešas un ik pa laikam pārvietojies no valsts uz valsti, 2014.gadā nonākot Latvijā). Tāpat pieteicējs norādījis, ka Bangladešā dzimis, pārvalda bengāļu valodu un ka viņa ģimene (vecāki) dzīvo Bangladešā.

[11] Kā jau minēts, izskatāmajā lietā ir konstatējams, ka pieteicējs viņa patvēruma lūguma izskatīšanas procesā ir sniedzis pretrunīgu informāciju par iemesliem, kāpēc viņam būtu nepieciešams patvērums.

Sākotnēji iestādei pieteicējs norādījis, ka Bangladešā ir bijis iesaistīts kautiņā, kura rezultātā gājis bojā cilvēks, bet viņš pats neesot raidījis izšķirošo sitienu. Tomēr pieteicējs baidoties, ka Bangladešas tiesībaizsardzības iestādes un tiesa varētu atzīt, ka tieši viņš vainojams slepkavībā, un līdz ar to viņš varot tikt sodīts pat ar nāvessodu. Tāpēc viņš no Bangladešas esot aizbēdzis, nemaz nesagaidot tiesas procesu.

Tad pieteikumā tiesai pieteicējs savukārt norādījis, ka viņa iepriekš stāstītais par kautiņu un apsūdzībām slepkavībā nav patiesība. Vienlaikus nekādu citu iemeslu, kāpēc viņš baidītos atgriezties Bangladešā, pieteicējs tiesai nav norādījis. Pieteicējs vienīgi norādījis, ka viņam nav nevienas valsts

pilsonības.

Pēc tam tiesai iesniegtajos pieteikuma papildinājumos pieteicējs apgalvojis, ka stāsts par kautiņu tomēr esot patiess, un, tā kā viņš esot apsūdzēts slepkavībā, viņam kā bihārietim tikšot piespriests nāves sods, jo bihārieši tiekot diskriminēti.

No minētā tiesa secina, ka saskaņā ar pēdējo pieteicēja sniegto informāciju, viņš vēlas tiesai norādīt, ka savas etniskās izcelsmes dēļ tiek savā izcelsmes valstī vajāts. Proti, pieteicējs patvēruma saņemšanai ir izvirzījis argumentu, ka pret viņu esot izvirzītas nepatiesas apsūdzības slepkavībā, kuru rezultātā viņam kā bihārietim draud nāves sods, tāpēc šī situācija esot vērtējama viņa kā bihārieša vajāšana.

Turpmāk izklāstīto apsvērumu dēļ tiesa atzīst, ka pieteicēja pieteikuma papildinājumos norādīto informāciju neuzskata par pamatu, lai konstatētu pret pieteicēju īstenotu vajāšanu viņa etniskās izcelsmes dēļ.

Pirmkārt, kā jau tiesa to norādīja iepriekš, pieteicēja vairākkārtīgi bez jebkāda objektīva pamata sniegtās pretrunīgās informācijas dēļ tiesa pieteicēja stāstīto neuzskata par ticamu. Proti, tiesa uzskata, ka pieteicēja stāsts par kautiņu un apsūdzībām slepkavībā nav ticams.

Otrkārt, tiesa norāda, ka, pat ja pieņemtu, ka pieteicēja stāsts par kautiņu ir ticams, tiesai nav nekāda pamata uzskatīt, ka pret pieteicēju tiešām ir izvirzītas apsūdzības tieši slepkavībā. Proti, sākotnēji pieteicējs iestādei norādīja, ka pēc kautiņa viņš no pazīstamiem cilvēkiem esot dzirdējis, ka saistībā ar kautiņā nogalinātās personas nāvi policija meklē visas personas, kas bija iesaistītas attiecīgajā kautiņā, tostarp viņu un viņa draugus. Līdz ar to viņš esot slēpies. No saviem vecākiem esot uzzinājis, ka policisti bija ieradušies viņa mājā un meklēja viņu, lai apcietinātu sakarā ar kautiņā bojā gājušā nāvi. Vecāki policistu uzrādītajā protokolā esot redzējuši viņa vārdu. Pēc tam pieteicējs no valsts aizbēdzis, tā arī nesagaidot un neredzot nevienu dokumentu, kurā būtu norādīts, kādā tieši noziegumā viņš tiek apsūdzēts (slepkavībā vai miesas bojājumu nodarīšanā). Šādos apstākļos tiesa uzskata, ka tas vien, ka policija ir meklējusi pieteicēju sakarā ar kautiņā bojā gājušā nāvi, nav pietiekams iemesls, lai atzītu, ka tātad tieši viņš tiek vainots slepkavībā. Kā viņš pats norādīja, kautiņā no viņa puses iesaistījās gan viņš, gan vēl divi viņa draugi, un nāvējošo sitienu esot raidījis viņa draugs. Tiesa uzskata, ka ir loģiski, ka cilvēka nāves gadījumā policija meklē visas kautiņā iesaistītās personas, lai varētu tās nopratināt un noskaidrot lietas apstākļus, lai pēc tam izlemtu, kura persona tieši ir vainojama slepkavībā. Līdz ar to tas, ka viņš tika meklēts saistībā ar nāves gadījumu, pats par sevi nav pierādījums, ka tātad pret viņu ir izvirzītas apsūdzības slepkavībā un ir pamats domāt, ka viņš tiks notiesāts par slepkavību.

Tāpat apstāklis, ka policija pieteicēju meklējusi, nekādā veidā neliecina, ka policijas rīcības motīvi bijuši saistīti ar pieteicēja etnisko piederību. Pieteicējs nenoliedz, ka ir piedalījies kautiņā un ir sitis citiem cilvēkiem ar dūrēm un koka nūjām, tātad pieteicējs ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas saistīts ar miesas bojājumu nodarīšanu. Līdz ar to fakts, ka pret viņu saistībā ar šo notikumu varētu būt izvirzītas kādas apsūdzības, nav pamats uzskatīt, ka tā ir pret viņu īstenota vajāšana viņa etniskās piederības dēļ. Turklāt tiesa norāda, ka patvēruma procedūra nav instruments, lai persona, kas izdarījusi noziedzīgus nodarījumus savā izcelsmes valstī, izvairītos no kriminālatbildības.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka pieteicēja sniegtā informācija nedod pamatu uzskatīt, ka pret viņu Bangladešā tika īstenota vajāšana saistībā ar viņa piederību bihāriešiem. Pieteicējs nav norādījis nekādus citus faktus, kas varētu liecināt par to, ka pret pieteicēju kā pret bihārieti izcelsmes valstī būtu bijusi īstenota vajāšana.

[12] Iepazīstoties ar informāciju par bihāriešu situāciju Bangladešā, tiesa konstatē, ka Bangladešā pēdējos gadu desmitos nereti tiek pieļauta bihāriešu diskriminācija, bihārieši pārsvarā dzīvo nabadzīgos apstākļos un viņiem ir grūtības saņemt adekvātus valsts pakalpojumus. Tomēr situācija pamazām uzlabojoties, turklāt tiem bihāriešiem, kas dzimuši Bangladešā pēc 1971.gada (proti, pēc tam, kad Bangladeša kļuva par neatkarīgu valsti), esot atzītas tiesības iegūt Bangladešas pilsonību (sk. http://www.rcusa.org/uploads/pdfs/Statelessness%20in%20Bangladesh%202006.pdf http://www.faqs.org/minorities/South-Asia/Biharis-of-Bangladesh.html; http://www.aljazeera.com/indepth/inpictures/2014/03/pictures-plight-biharis-bangla-2014325152839952229.html; http://www.theguardian.com/global-development/gallery/2014/aug/11/stranded-pakistanis-camps-bangladesh-bihari-in-pictures).

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka nevar izslēgt, ka pret bihāriešiem Bangladešā varētu tikt īstenota tāda veida vajāšana, kas saskaņā ar Patvēruma likuma 21.pantu būtu uzskatāma par pamatu patvēruma piešķiršanai. Tomēr konkrētajā gadījumā, kā jau minēts, pieteicējs nav norādījis uz tādiem ticamiem faktiem, kas liecinātu, ka pret viņu būtu bijusi īstenota vajāšanā saistībā ar to, ka viņš ir bihārietis.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka nav pamata uzskatīt, ka pieteicējs savā izcelsmes valstī tiek vajāts saistībā ar savu rasi, reliģiju, tautību, piederību pie sociālās grupas vai politisku uzskatu dēļ, līdz ar to nav izpildījušies priekšnoteikumi bēgļa statusa piešķiršanai. Tādējādi pieteikumu daļā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par bēgļa statusa piešķiršanu ir noraidāms.

[13] Pieteicējs ir lūdzis ari? piešķirt viņam alternatīvo statusu, līdz ar to tiesai ir jāizvērtē, vai pastāv priekšnoteikumi šāda statusa pies?k?irs?anai.

Atbilstoši Patvēruma likuma 23.panta pirmajai daļai uz alternatīvo statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kuram nevar piešķirt bēgļa statusu saskaņā ar šā likuma 20.panta pirmo daļu un uz kuru neattiecas šā likuma 28.panta nosacījumi, ja ir pamats uzskatīt, ka viņš pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauts smagam kaitējumam un šā iemesla dēļ nespēj vai nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību.

Tātad, lai atzītu, ka personai ir tiesības uz alternatīvo statusu, tiesai ir jākonstatē, ka:

1) persona ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kuram nevar piešķirt bēgļa statusu saskaņā ar Patvēruma likuma 20.panta pirmo daļu;

2) ir pamats uzskatīt, ka šī persona pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauta smagam kaitējumam un šā iemesla dēļ nespēj vai nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību;

3) uz šo personu neattiecas Patvēruma likuma 28.panta nosacījumi.

[14] Tiesa jau iepriekš konstatēja, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicējs ir trešās valsts piederīgais vai bezvalstnieks. Tiesa arī secināja, ka pieteicējam nevar piešķirt bēgļa statusu saskaņā ar Patvēruma likuma 20.panta pirmo daļu.

[15] Pārbaudot, vai ir pamats uzskatīt, ka pieteicējs pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauts smagam kaitējumam un šā iemesla dēļ nespēj vai nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību, tiesa norāda turpmāk izklāstītos apsvērumus.

Saskaņā ar Patvēruma likuma 24.pantu smags kaitējums šā likuma izpratnē ir: 1) nāves soda piespriešana patvēruma meklētājam vai tā izpilde; 2) patvēruma meklētāja spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme pret viņu vai viņa necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana; 3) smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā.

Kā jau minēts iepriekš, pieteicējs par apstākļiem, kuru dēļ viņš baidītos atgriezties Bangladešā, ir sniedzis pretrunīgu informāciju, kas nav ticama. Vienlaikus konstatējams, ka arī no šīs pretrunīgās informācijas vienīgais, ko pieteicējs ir norādījis un kas varētu būt vērtējams alternatīvā statusa piešķiršanas kontekstā, ir pieteicēja sniegtā informācija par iespējamām apsūdzībām slepkavībā, kas varētu rezolutēties ar nāves sodu. Kaut arī tiesa jau ir atzinusi, ka nevērtē pieteicēja sniegto informāciju par kautiņu un apsūdzībām slepkavībā kā ticamu, tiesa papildus sniegs savu vērtējumu arī pieteicēja paskaidrojumiem par iespējamiem nāves soda draudiem.

[16] Pārbaudot iestādes lēmumā norādīto informāciju un tās avotus attiecībā uz Bangladešas tiesas sistēmu *(lietas 25.lapas otra puse),* tiesa secina, ka Bangladešā tiesiskais regulējums paredz, ka personas, kas izdarījušas noziedzīgus nodarījumus, tiek sauktas pie krimināltiesiskās atbildības procesā, kura principi atbilst tiesībām uz taisnīgu tiesu. Proti, Bangladešā tiek atzīta nevainīguma prezumpcija, ir noteikts, ka apsūdzētajam ir tiesības būt pilnībā informētam par sev izvirzītajām apsūdzībām, lietu izskata atklātā procesā objektīva un neatkarīga tiesa, tiesas spriedumu var pārsūdzēt. Kaut arī Bangladešā esot problēmas ar lietu izskatīšanas ilgumu, saistībā ar vardarbīgajiem noziegumiem (tostarp, slepkavībām) Paātrinātas lietu izskatīšanas likums šo problēmu esot novērsis (sk. https://www.fidh.org/IMG/pdf/odhikar_ahrr_2013.pdf, http://www.univie.ac.at/bimtor/dateien/bangladesh_state_department_2013_report.pdf, http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/humanrightsreport/#wrapper).

Tādējādi, kaut arī ir ziņas par cilvēktiesību pārkāpumiem Bangladešā, īpaši politisko tiesību, vārda brīvības, sieviešu un bērnu tiesību ievērošanas jomā, kā arī nodarbinātības jomā, nav pamata uzskatīt, ka vardarbīga ar politiku nesaistīta nozieguma izmeklēšanā un apsūdzēto tiesāšanā būtu nopietni cilvēktiesību apdraudējumi.

Iepazīstoties ar Bangladešas Sodu kodeksu (16.nodaļu „Noziegumi, kas skar cilvēka ķermeni", tostarp tieši 299.-304.pantu un 325.pantu) (*skat. http://bdlaws.minlaw.gov.bd/pdf_part.php?id=11*) tiesa atzīst, ka iestāde pārsūdzētajā lēmumā pamatoti konstatējusi, ka par tādu nodarījumu, kādu aprakstījis pieteicējs (iesaistīšanos kautiņā, apzinātu miesas bojājumu nodarīšanu, bet bez nodoma nogalināt, turklāt neesot tam, kura raidītie sitieni izraisa personas nāvi) var tikt piespriests cietumsods, kas var sasniegt desmit gadus, bet ne nāves sods.

Līdz ar to, tiesa secina, ka, pat ja pieteicēja sākotnējais stāsts par apsūdzībām saistībā ar notikušo kautiņu būtu patiess, ir pamats uzskatīt, ka Bangladešā pieteicējam nedraudētu nāves sods. Vienlaikus tiesa atkārtoti uzsver, ka, lai arī tiesa sniedza savu vērtējumu nāves soda piespriešanas ticamībai, pamatā tiesa netic, ka pret pieteicēju vispār būtu izvirzītas kādas apsūdzības.

[17] Izvērtējot, vai pieteicējs, ja viņš atgrieztos Bangladešā, varētu tikt pakļauts necilvēcīgai attieksmei un smagam dzīvības vai veselības apdraudējumam plaši izplatītas vardarbības vai bruņotu konfliktu dēļ, tiesa ņem vērā turpmāk izklāstīto informāciju par Bangladešu.

Laika posmā no 2007.gada 11.janvāra līdz 2008.gada 16.decembrim Bangladešā bija militāra režīma izsludināts ārkārtas stāvoklis. Kopš 2008.gada Bangladešā pie varas nāca valdība, kas ierobežo vārda un pulcēšanās brīvību, kā arī pieļauj vai īsteno vajāšanu politisko uzskatu dēļ. Pēc 2014.gada 5.janvāra vēlēšanām atkal saasinājās streiki un sadursmes starp politiskajām grupām, tomēr sadursmes ir mazinājušās un vispārējā drošības situācija Bangladešā ir uzlabojusies. Pamatā civiliedzīvotāju drošības apdraudējums tiek saistīts ar politisko uzskatu paušanu, tomēr nav ziņu, ka Bangladešā notiktu tādi plaši izplatīti bruņoti konflikti vai valsts īstenota vardarbība, kas regulāri skartu politiski neaktīvus civiliedzīvotājus (sk. www.refworld.org/pdfid/5358cb964.pdf,
www.gov.uk/foreign-travel-advice/bangladesh/safety-and-security,
www.am.gov.lv/lv/KonsularaInformacija/celodrosi/bridinajumi/bangladesa/#bangladesa).

Attiecībā uz terorisma draudiem Bangladešā ir atzīts, ka Bangladešas valdība ir pierādījusi politisko gribu un ciešu apņemšanos apkarot vietējos un starpvalstu teroristu grupējumus un intensīvie pretterorisma centieni apgrūtina starptautisko teroristu grupējumiem darboties vai izveidot patvērumu Bangladešā. Bangladeša un ASV parakstīja pretterorisma sadarbības iniciatīvu, lai veicinātu pretterorisma sadarbību kā būtisku šo valstu partnerību. 2013.gadā ASV līdzdalība palīdzēja veidot programmas Bangladešas civilajiem, tiesībaizsardzības un militārajiem spēkiem paaugstināt veiktspēju terorisma uzraudzīšanā, atklāšanā un apkarošanā (*skat. United States Department of State, Country Reports on Terrorism 2013 - Bangladesh, 30 April 2014: http://www.refworld.org/docid/53622a0213.html*).

Atbilstoši ASV Valsts Departamenta informācijai par drošības riskiem, kas jāņem vērā ceļotājiem, dodoties uz Bangladešu, ceļotājiem jāuzmanās no *Khagrachari*, *Rangamati*, un *Bandarban* rajoniem (pazīstami kā *Chittagong Hill Tracts*) nolaupīšanu un citu drošības incidentu dēļ. Ārzemniekiem, kuri ceļo pa *Chittagong Hill Tracts* ir jāreģistrējas pie vietējām varas iestādēm. ASV vēstniecība ir saņēmusi ziņojumus par cilvēku nolaupīšanu, ieroču un narkotiku kontrabandu, un sadursmēm starp vietējiem Bangladešas un *Rohingya* bēgļiem teritorijās, kuras ir tuvumā bēgļu nometnēm *Teknaf*, *Kutupalong*, *Ukhia*. Personām, kuras izvēlas apmeklēt šos rajonus, jāievēro īpaša piesardzība (*skat. http://travel.state.gov/content/passports/english/country/bangladesh.html*). Arī Kanādas Ārlietu ministrijas interneta mājas lapā norādīts, ka jābūt piesardzīgiem minētajos reģionos sakarā ar nestabilo politisko situāciju valstī. Ja nav īpaša nepieciešamība, Kanādas Ārlietu ministrija neiesaka ceļot *Chittagong Hill Tracts* reģionā, politiski motivētas vardarbības, cilvēku nolaupīšanas un neregulāru etnisko sadursmju dēļ (*skat. http://travel.gc.ca/destinations/bangladesh*).

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka pieteicēja gadījumā nepastāv smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā. Proti, lai arī Bangladešā ir reģioni, kurā civiliedzīvotāju drošība ir vairāk apdraudēta, kā arī, lai arī Bangladešā ir apdraudējums politiskās opozīcijas viedokļu paudējiem, nav pamata uzskatīt, ka Bangladešā būtu tāda veida vispārēja vardarbība, kas ļautu atzīt pieteicēja tiesības uz patvērumu (alternatīvā statusa saņemšanu).

[18] Ievērojot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nav arī izpildījušies nepieciešamie priekšnoteikumi alternatīvā statusa piešķiršanai. Līdz ar to tiesai ir jānoraida pieteikums arī daļā par alternatīvā statusa piešķiršanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīva procesa likuma 246.-251.pantu, 254.pantu un Patvēruma likuma 31.panta ceturto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt A.M. (A. *M.*) pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Patvēruma lietu nodaļai izdot labvēlīgu administratīvu aktu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu.

Spriedums ir galīgs un nav pārsūdzams.

Tiesnese I.Višķere